

Informační leták

Kněžského bratrstva sv. Pia X.

Drazí věřící,

v tomto letáku naleznete tři důležité texty. V prvním hovoří náš generál P. Pagliarani o důležitosti přijmout katolickou víru v plnosti, a ne ji kombinovat s liberálním stylem života, víra musí proměnit celý náš život a naše srdce. V druhém textu Msgr. Huondra hovoří tento emeritní biskup o své cestě ke Kněžskému bratrstvu a o příčinách krize Církve. Vydává důležité svědectví o tom, že věřící mají na tradiční liturgii a pastoraci právo, že to není něco mimořádného, co by mělo být předmětem indultu, a že za pronásledování tradice by se měl Řím Kněžskému bratrstvu omluvit. Toto svědectví – původně řada videodokumentů – vzniklo z aktivity Msgr. Huondra a skupiny věřících, až po přípravě celého dokumentu jej předložil Msgr. Huonder ke schválení P. Pagliaranimu a požádal o dovození věc zveřejnit. To je také krásné svědectví o církevním duchu tohoto emeritního biskupa. Třetí text je kázání superiora distriktu P. Regeleho při svěcení kaple v Boršově, kde otec superior vyzdvihuje význam hierarchičnosti Církve a respektování církevní autority a ctnosti našeho zakladatele, který nám v mimořádné situaci církevní krize umožnil založením Kněžského bratrstva žít řádným církevním životem.

Aby člověk zůstal katolickým křesťanem, musí žít s Církví, respektovat ji, nechat se Církví vést. K tomu také musí být podřízen církevním představeným. Za normálních okolností je to místní hierarchie v čele s biskupem. Pokud člověk poznává církevní krizi, je ve svědomí povinen přijmout mimořádnou autoritu a za této mimořádné situace se podřídit hierarchii, kterou vzhledem ke krizi Církve legitimně přijal.

Pak je také povinen respektovat stanoviska a rozhodnutí, týkající se konkrétních záležitostí souvisejících s vírou a morálním učením Církve. Církvev je totiž za jedno hierarchická organizace, kde není dovoleno svévolně na základě osobních názorů, názorů šířených jednotlivci či různými skupinami, byť i jednotlivými kněžími vynášet soudy o principech, kněží pak musí věci posuzovat v souladu se svými představenými.

Za druhé k posouzení věcí víry a morálky je nutná znalost matérie, tedy odbornost, která se nabývá studiem oboru, praxí v oboru, dalším studiem

a konzultacemi. Např. morální otázky nelze řešit bez zkušených morálních theologů, s nimiž je daná materie kněžími pod vedením představených konzultována.

Nerespektování těchto skutečností je protestantské, je to pohrdání oborovým vzděláním a praxí Církve.

Naše Kněžské bratrstvo založil Msgr. Lefebvre právě proto, aby umožnil kněžím i věřícím žít a působit v řádných katolických poměrech. Proto také naši kněží řádně studují v kněžských seminářích a máme vzdělané morální theology, s nimiž řešíme aktuální problematiku i konkrétní kauzy. Poslední slovo v postoji k daným věcem mají pak vyšší představení. Věřící se mohou s dobrým svědomím těmto rozhodnutím podřídit a nechat se jednotlivými kněžími ve věci poučit.

Naše zkušenost je, že právě lidé s vysokou oborovou erudicí ve svém oboru respektují i oborovou erudici našich kněží, jako např. lékaři, kteří se často ptají na morální aspekty v rámci medicíny, my pak máme možnost si nechat objasnit věc z medicínského hlediska, aby se k ní bylo možno vyjádřit theologicky. K tomu pořádá naše Kněžské bratrstvo i studijní setkání lékařů a zdravotníků. Naopak špatné zkušenosti míváme s aktivisty bez jakékoliv theologické a lékařské odborné erudice, kteří bývají nepoučitelní, sami si chtějí určovat, co je správné, co je katolické, a ještě svojí sektářskou mentalitou obtěžují ostatní.

Morální otázky související se současnou medicínou se často týkají transplantací, týkají se tzv. pasivní euthanasie, tedy odpojení od přístrojů s následnou smrtí, což je někdy dovoleno, domácích porodů, které jsou hazardem s životem dítěte a matky a jejich podpora a plánování je velkou nezodpovědností, či otázek očkování, jehož bezdůvodné odmítání obzvláště u nebezpečných nemocí může ohrozit dítě na zdraví i trvalým postižením, nebo smrtí (dětská obrna, tetanus atd.).

Každý člověk má právo na ochranu života a zdraví od početí až do přirozené smrti, tedy nejen v lůně mateřském a pak ve stáří, jak by se z chování některých aktivistů mohlo zdát. Dítě je rodičům svěřeno, nad dobrem věčným a cestě k němu má povinnost bdít Církev, nad obecným blahem stát v součinnosti s Církví a rodinou. Je neoddiskutovatelné, že moderní stát mnohdy svoji autoritu zneužívá (při dovolování vraždění nenarozených pak jedná naprosto zvráceně), přesto ji v legitimních

rozhodnutích neztrácí a má i pravomoci při ochraně života a zdraví svých občanů.

Týká se to i očkování, která jsou požadována v souladu s vyhláškou a splnění očkovací povinnosti je i podmínkou účasti na táborech a zotavovacích akcích. Neočkuje se pouze dítě s trvalou kontraindikací a dítě, jež má trvalou imunitu na základě prodělané nemoci. O těchto případech ovšem logicky rozhoduje lékař. Morálně theologicky byla věc očkování v souvislosti s nedovolenými praktikami při jejich vývoji, popř. produkci očkovacích látek, v rámci Kněžského bratrstva prozkoumána s užitím patřičných principů s výsledkem, že pokud není snadno dostupná plně legitimně získaná vakcína, lze očkovat i obvykle dostupnými vakcínami. Rodiče nejsou povinni provádět nějaké hluboké analýzy, neboť na to ani nemají patřičné vzdělání a dostupné informace.

Tedy shrnuto, věřící, kteří se hlásí ke Kněžskému bratrstvu sv. Pia X., nemají důvod odvolávat se na to, že z důvodu svědomí nemohou nechat děti v souladu s vyhláškou očkovat (pokud tomu nebrání medicínský důvod, o kterém musí rozhodnout a potvrdit ho lékař). Pro účast na našich dětských táborech budeme požadovat splnění očkovací povinnosti. Z důvodu bezpečnosti (jedná se o aktivity v přírodě) nelze na tábory přijmout nadto děti, které legitimně z důvodu kontraindikace nejsou očkovány proti tetanu.

Drazí věřící, těším se na setkání s Vámi při poutích a dalších akcích letošního léta. Také chci připomenout pout' naší duchovní rodiny a rodin o čtvrtém víkendu v září, letos přislíbily účast tři sestry, které představí činnost své kongregace – Sester Bratrstva sv. Pia X.

S kněžským požehnáním

P. Tomáš Stritzko FSSPX

List generálního představeného FSSPX P. Davida Pagliaraniho přátelům a dobrodincům č. 92

Čistota srdce

Milí věřící, přátelé a dobrodinci!

Za historických okolností, které dnes zažíváme, povolal Bůh Kněžské bratrstvo sv. Pia X. ke zcela zvláštnímu boji za víru. Je naším úkolem víru zachovávat, vyznávat, milovat a dále předávat. Měli bychom dobře chápat hlubší důvody tohoto boje, jeho výzvy a to, k čemu nás má vést, abychom z toho mohli všichni vyvozovat důsledky pro život naší duše.

Víra jako nedotknutelný úhelný kámen

Víra je zde na zemi závdavkem patření na Boha, které budeme mít na věčnosti a jemuž potom ona postoupí místo. Je to nadpřirozené vědění o Bohu a o všem, co se ho týká, přičemž je vyloučena možnost omylu. Z tohoto důvodu je víra v sobě uzavřený celek, který dostáváme z dobroty Boha, který nám zprostředkovává znalost sebe samého. Z této perspektivy je jasné, že víra je výrazem pravdy jako takové – nadpřirozené pravdy, která je poskytována duším bez sebemenší možnosti omylu.

Zřetelně se odlišuje od osobního názoru či domněnky nějaké osoby, která na základě svého osobního úsudku nebo své vlastní zkušenosti volí právě tuto „pravdu“ místo nějaké jiné; taková pravda odpovídá naopak „víře“ liberálního ducha, prosté jakéhokoliv nadpřirozeného vlivu, redukované na úroveň politického a v zásadě zpochybnitelného mínění. Víra je znalost jiného, podstatně nadpřirozeného řádu, v němž máme absolutní záruku, že se nezmýlíme, protože sebemenší omyl by byl s božskou pravdou neslučitelný. Neboť pravda, která obsahuje byť jen stopu omylu, by prostě a jednoduše přestala být božskou pravdou a pravdou vůbec. Například Kristus, který by byl zároveň pravý Bůh a pravý člověk, Král a Prorok, ale nikoliv Vykupitel, by nebyl pravý Kristus naší víry. Nebyl by to ani žádný „Kristus v malém“ – který vůbec existovat nemůže –, nýbrž prostě něco jiného. Jediná chyba nenávratně ničí celou stavbu víry a dogmatu, jako stačí pár kapek jedu k tomu, aby učinila velké množství vody nepoživatelným.

Boj za víru v Církvi a Bratrstvu

Tyto předběžné poznámky jsou nezbytné k porozumění tomu, proč Církvi v průběhu jejích dějin šlo v první řadě o to, aby bránila víru, i když musela riskovat zápasy, odsouzení a pronásledování kvůli tomu, aby obhájila tu či onu formulaci dogmatu. Každý, byť jen malý, ústupek v této oblasti by znamenal zradu našeho Pána, jeho poslání a duši.

Skutečně je člověk stvořen k tomu, aby poznával Boha – zejména skrze našeho Pána Ježíše Krista. „Boha nikdo nikdy neviděl; jednorozený Syn, jenž jest v lůně Otcově, ten to zjevil“ (Jan 1,18). Bez tohoto poznání, které nám zprostředkovává jediné víra, je nemožné se líbit Bohu a dospět k němu. Je nemožné jej znát a v důsledku toho o něm rozjímat, v něm najít své vlastní štěstí, milovat jej a sloužit mu, neboť někomu neznámému nelze ani darovat své srdce, ani odevzdat svou vůli. Zachování víry je v nejvlastnějším smyslu tohoto slova otázka života a smrti. Duchovní život zde na zemi není možný, jestliže nepřijímáme celým svým rozumem božskou pravdu v její úplnosti. Toto vlastnictví našeho Pána samotného, vtělené a skrze víru poznatelné Pravdy, je podmínkou a první příčinou křesťanského života, počátku věčného života.

To nesmíme nikdy zapomenout: Pokud je Bratrstvo jako takové nebo každý z nás jednotlivě ve svém každodenním životě povolán k tomu, aby vyznával víru a veřejně ji hájil, nejde o to zdůrazňovat nějaký osobní postoj nebo náhled, který se nám zdá přiměřený. Jedná se zcela jednoduše o vyznání, které je naprosto nezbytné k uschopnění duší k tomu, aby poznaly našeho Pána takového, jaký je; k tomu jim pomoci, aby veškerou svou existenci v čase a na věčnosti vybudovaly na tomto poznání a v souladu s ním. Tento křesťanský život se dnes vyskytuje velmi zřídka, protože samotná víra, která ho jediné a výlučně umožňuje, mizí.

Co musíme dělat, aby tento život, který charakterizuje „spravedlivého, jenž žije z víry“, v nás přinášel všechny své plody? Co musíme dělat, abychom se neomezovali na čistě formalistický souhlas s vírou, ale nacházeli svoje štěstí ve vlastnictví pravdy? Musíme dovolit víře, aby v nás rozvinula své vlastní působení, totiž očišťování srdce. Tak bude zničena každá překážka dokonalé přináležitosti naší duše k našemu Pánu, jenž je jak rozumem rozjímaná Pravda, tak i srdcem žádané nejvyšší Dobro.

Poctivá víra očišťuje srdce

Víra, která není povrchní nebo mrtvá, hluboce proměňuje duši, přičemž ji nejprve očišťuje. Je to logické a snadno pochopitelné, neboť kdo žije z víry,

utváří svůj vlastní život podle vyššího ideálu; v důsledku toho se odloučí ode všeho, co je nízké a mohlo by stát v cestě jeho proměně. Jinými slovy: Pravá víra spolu s láskou táhne duši vzhůru a odděluje ji přitom ode všeho pozemského a světského. Chrání ji před veškerou nečistotou.

Vezměme si příklad, který rád užívá svatý Tomáš: Kov se znečistí, když se smísí s jiným, méně ušlechtilým kovem. Stříbro nebude znečištěno legováním se zlatem, které jeho hodnotu zvyšuje; avšak bude znečištěno legováním s olovem. Totéž platí pro duši, která má větší důstojnost než všechna časná a hmotná stvoření; znečistí se, podřídí-li se jim nezřízenou láskou či náklonností. Od této nečistoty se očistí opačným směřováním, pokud totiž usiluje o to, co stojí nad ní, o Boha. Je zjevné, že toto směřování je závislé na víře, která jediná je může umožnit. Abychom se mohli přiblížit k Bohu, musíme ho znát, a abychom ho mohli znát, musíme v něho věřit. Proto je prvním principem očišťování srdce víra. Jestliže víra nalezne své zdokonalení v pravé lásce, způsobí dokonalé očištění.

Víra vylučuje každou nečistotu, která je s ní v přímém protikladu: nečistotu v rozumu, omyl. Ale pokud ji člověk nechá dále působit, jestliže smí dalekosáhle přetvářet duši, ničí víra nakonec i každou morální nečistotu, každou překážku dokonalého sjednocení duše s naším Pánem. To znamená, že po rozumu očišťuje i srdce a tím je osvobozuje. To je význam rčení: „Spravedlivý žije z víry.“

Čistá duše víru vyzařuje a svědčí o ní

„Je-li tvé oko zdravé, bude světlé celé tělo tvé“ (Mt 6,22). Takto vyjádřil náš Pán tuto základní pravdu a tak ji učil. Jinými slovy: první vyznání víry, které očekává od každé duše, spočívá v zářícím životě, který je viditelným odrazem toho, co oko rozumu nazírá ve víře. To je to, co život duše činí cenným, co jí umožňuje stát se hluboce apoštolskou duší a co jí dává sílu strhávat druhé. Neboť toto vyzařování nelze skrýt. Čím hlouběji se propadá svět do hlubin temnoty, tím jasněji svítí toto světlo.

Když duše žije ve sjednocení s naším Pánem, když je celé její konání prodchnuto přáním líbit se mu a podobat se mu, uskutečnit v sobě jeho ctnosti a všechno činit z lásky k němu, potom září její život tak silně, že je vskutku světlem pro svět. Z tohoto důvodu nemůže svět v žádné době, ale především dnes, zůstat netknutý svědectvím čistoty: buď je tím vrcholně povznesen, anebo kvůli nevyslovené výčitce, která ho tak zasáhne, zuří. Toto svědectví rozděluje, jako každé hlásání pravdy.

Víra je bez čistoty srdce ohrožená

Nikdy nesmíme ztratit z očí tuto těsnou vazbu mezi vírou a čistotou. Člověk nemůže Boha pravdivě poznat, aniž by byl tímto poznáním očištěn; zároveň nemůže nikdo tvrdit, že poznává Boha bez čistoty. Existuje něco jako dvojí čistota, popřípadě, lépe řečeno, čistota hraje dvojí úlohu v duchovním životě, resp. v životě víry: Na jedné straně je čistota srdce účinek víry, na straně druhé připravuje duši na poznání Boha a patření na něho. Jinými slovy, čistota je jak následek, tak i příčina, podobně jako měsíc, který dokáže světlo přijímat i odrážet.

Z toho vyplývá, že nejlepší záruka uchování víry spočívá v první řadě v neustálé snaze o zachování čistoty a také v lásce k této ctnosti. Každá jiná námaha by byla zbytečná, kdyby nebyla korunována tímto výsledkem.

Đábel jako rafinovaný psycholog a znalec lidské duše, včetně jejích slabostí a sklonů, normálně nesvádí dobrého křesťana přímo k odpadu od víry. To by bylo k smíchu. Naopak se snaží jej pozvolna zpracovávat, přičemž ho nechává vstřebávat světského ducha a postupně ho oslabuje životem, který přistupuje na kompromisy se světem, životem, který je stále odcizenější nárokům víry a který jistým způsobem dokáže bránit očištění srdce. Takto zůstává víra neúčinná, slabá, zbavená ne dogmatického obsahu, ale své síly, své schopnosti proměnit duši, dávat a uchovat život.

To je drama mnoha křesťanů, kteří víru ztratili, aniž by si toho všimli, aniž by to chtěli, dokonce bez jakéhokoliv aktu odpadu ve vlastním slova smyslu, ale jen tím, že se nechali strhnout proudem světa. Co chybělo těmto duším? Určitě měli svátosti, víru, dokonce snad i dobré návyky..., ale jejich srdce pravděpodobně nebylo očištěno nebo dostatečně chráněno. To je drama, které by se mohlo – řekněme to ve vši pokoře – stát v delším časovém horizontu i naším dramatem.

Když to uplatníme ve vztahu ke společenství, je to přesně tato tragika, která byla v dějinách Církve příčinou mnoha krizí, které končily schismatem nebo herezí. Celé národy byly připraveny opustit katolickou víru a tím i Církev, protože jejich víra se pozvolna oslabil; v některých případech se stala dokonce bezvýznamnou, tj. neměla již žádný skutečný vliv na lidská srdce. Byla jen povrchní – sice ještě do jisté míry osvěcovala rozum, aniž by však do hloubky proměňovala duše či formovala život. Samotný modernismus našel svůj původ a svůj úspěch v přání usmířit se za každou cenu se světem. Se světem, který byl k Bohu lhostejný jak svým duchem, tak svým smýšlením a svými principy. Lidé sice chtěli nadále věřit, ale jen pod podmínkou, že budou žít v harmonii s moderní společností a řídit se jejím

intelektuálním a morálním vývojem. Aby toho bylo dosaženo, dala se přednost změně víry jak v jejích požadavcích, tak v jejích účincích v duši, namísto jejího přijetí tak, jak nám ji Bůh daruje, čímž se může stát plodnou. Z toho se vyvinula situace, v níž se Církev dnes nachází. Zřetelně ukazuje, že zhroucení víry nastupuje spolu se zkázou mravů.

Všechno tedy směřuje k nedostatku čistoty v nejhlubším slova smyslu. Co se stane s duší, která se oslabí takovým chybným chováním?

Slepota a otroctví

Když se duše nechá postupně nakazit a ovládnout duchem světa a nečistotou, naruší se její duchovní schopnosti, někdy dokonce s nevratnými škodami.

Nejprve se zkalí rozum; duše již nedokáže rozlišovat, co je skutečně dobré a co špatné, a nemůže se tudíž už soustředit na hledání dobra a vyhýbání se zlu. Dostane se totiž do područí a otroctví zdánlivých dober, která ji duchovně oslepí. To má závažné následky pro uplatňování opatrnosti, která má vést duši při výběru vhodných prostředků k dosažení její morální dokonalosti. Taková duše se stává neschopnou naslouchat nebo si nechat od druhých poradit, neschopnou sama sebe řídit; jedná překotně, není schopná sebereflexe a pevnosti, odsuzuje sama sebe tím, že sama přijímá nešťastná rozhodnutí, která mohou případně určovat celý její život.

Za druhé dochází také k těžkým škodám na vůli, tj. na schopnosti duše usilovat o dobro. Láska k Bohu je nahrazena láskou k sobě; navzdory pocitu svobody se duše stane svým vlastním otrokem. To ji může vést až k pohrdání Bohem a náboženstvím, protože to jí nevyhnutelně připomíná její chyby. Může to jít dokonce ještě dál, neboť lpění na pozemském životě a jeho zdánlivých dobrech může způsobit v duši takovou neuspořádanost, že pocítí odpor vůči všemu duchovnímu, ano i zoufalství ve vztahu k věčnému životu. To je zdroj skryté agrese a beznaděje mnoha našich současníků. Především je to plíživý a tichý počátek ztráty víry.

Co je třeba dělat?

Nejprve nesmí člověk ztratit odvalu. Je to otázka života a smrti. Je nutné si být stále vědom toho, že nám Boží milost dává sílu, abychom vedli právě tento boj, který vychází z víry a nutně je s ní spojen. Nejedná se o nějaké vedlejší dějiště, nýbrž o boj, který má absolutní přednost.

Nicméně musíme uznat, že se o čistotě a o výchově k této ctnosti dostatečně nemluví. Falešný stud nás odrazuje, abychom toto téma pojednávali tak, jak

by bylo záhodno. Bohužel nám tato ctnost připomíná něco krajně důvěrného a osobního, o čem se hovoří pouze v rámci svátostné zpovědi. To je chyba s těžkými následky. S dětmi a mladými lidmi se o této ctnosti musí pravidelně mluvit, samozřejmě způsobem přiměřeným věku. To je povinnost všech vychovatelů, kleriků i laiků. Musíme připravit mladé lidi na boje, ve kterých mají za úkol obstát. K tomu musíme mít na zřeteli dvě věci. Za prvé: Čistota je velmi přitažlivá pro jemné duše, které ještě nebyly zkaženy světem a nacházejí se dosud pod vlivem milosti. Toho je nutno využít. Lidská přirozenost byla stvořena k tomu, aby se oddala a upsala velkým ideálům. To ji táhne vzhůru a současně odstraňuje z cesty všechny překážky. Protože je to zakořeněno v samotné lidské přirozenosti, nemění se to podle doby a modernosti – čím více něco stojí, tím je to přitažlivější pro idealisticky smýšlející duši mládeže, která na nich chce vědomě budovat svou budoucnost. Bude-li dobře formovaná a připravená, bude disponovat všemi nezbytnými schopnostmi, aby při sledování tohoto ideálu mohla uplatňovat nutnou opatrnost. My však nemáme právo jí odepřít vědomosti, rady a příklady, které potřebuje.

Za druhé: Při výchově k čistotě existují dvě protikladné chybné cesty, kterým bychom se měli vyhnout. Člověk se snadno stává obětí protikladu těchto dvou omylů tím, že si myslí, že se jim vyhne klamnou střední cestou. Na jedné straně stojí puritánství, tj. zredukování čistoty na dodržování přísného kodexu chování s čistě vnějšími předpisy. To je zjevně karikatura, protože je tu nebezpečí, že se čistota a vše s ní související hodnotí podle kritéria vnější korektnosti. Není nic smutnějšího a účinnějšího než vychovávat mládež ke kultu čisté vnějškovosti a upřít jí to podstatné. Na druhé straně stojí liberální model. Má za cíl opustit všechna vnější pravidla ve prospěch falešné svobody ducha bez jakéhokoliv omezení. V prvním případě se člověk kloní k tomu, že vidí všude zlo, a ne jen tam, kde je ho skutečně nutno hledat; ve druhém případě má člověk sklon zlo nevidět nikde. Pro toho, kdo odmítá oba extrém, však spočívá velké nebezpečí v tom, že bude hledat použitelnou střední cestu, kompromis mezi rigiditou a laxností. Vystupme ale z této dialektiky. Nepřináší nám nic skutečně užitečného. Takový kompromis nemůže být žádným měřítkem; nebezpečí v tomto případě spočívá v tom, že vychovatele napořád uvádí v omyl a zbavuje je odvahy.

Pravá čistota srdce je něco jiného. Spočívá v úsilí o čistotu jako ctnost, která přímo vychází z víry; která proměňuje duši v její podstatě, táhne ji vzhůru – k čemuž je stvořena –, která jí umožňuje se posilovat, která ji uschopňuje

usilovat o dobro a tak dosáhnout dokonalosti. Čistota není jen výsledek řady nebezpečí, kterým se člověk dokáže vyhnout; je předpokladem poznání našeho Pána tak, jak jej poznali apoštolové, přičemž byli ohromeni jeho osobou a hořeli přáním zasvětit mu vše: „A viděli jsme slávu jeho, slávu jako jednorozeného od Otce, plného milosti a pravdy“ (Jan 1,14). Čistota je předpokladem toho, abychom nečetli evangelium jako Platónovy Dialogy nebo Ezopovy bajky, ale jako knihu, která ještě i dnes má sílu obracet, změnit duši, ba i svět. Bez této čistoty nemůže být nikdo svobodný.

Jestliže jsou dány následující předpoklady – cíl je jasný a poznáný ve světle víry, rovněž tak i způsobilé prostředky k jeho dosažení; duše pochopila, že její dokonalost a štěstí závisí na tom, že se osvobodí ode všech překážek –, potom je duše připravena dát pro to vše.

Bůh Vám žehnej!

Menzingen, 23. dubna 2023,
o neděli Dobrého pastýře

Don Davide Pagliarani,
generální představený

**Kázání P. Johannese Regeleho FSSPX,
superiora rakouského distriktu,
u příležitosti svěcení kaple sv. Marcela
v Boršově nad Vltavou dne 8. května 2023**

Ve jménu Otce i Syna i Ducha Svatého. Amen.

Veledůstojný pane děkane Stritzko, velební spolubratři, milí seminaristé, bratři, drazí věřící,
je to velká radost být dnes zde za účelem posvěcení této kaple. Jižní Čechy a budějovická diecéze tím budou mít definitivní tradiční kapli, což je velký důvod k radosti pro nás všechny.

Jako patrocinium pro tuto kapli jste si zvolili papeže Marcela I., který byl také křestním patronem zakladatele našeho Kněžského bratrstva sv. Pia X. arcibiskupa Marcela Lefebvra. Tento papež žil a řídil Církev na počátku 4. století. Byl to on, kdo po těžkých časech Diokleciánova pronásledování a v době nepořádku, který nastal v římské Církvi, opět nastolil pořádek. Tradice uvádí, že za pomoci peněz jedné bohaté římské matrony přikročil ke stavbě mnoha kostelů, ke zřízení mnoha titulárních kostelů v Římě. V tehdejší době však stále ještě panovalo pronásledování, dosud nezavládl pokoj v Církvi, a tak je tento svatý papež Marcel i pro nás v dnešní době opravdu velkým vzorem. Na jedné straně se nacházíme v rámci Církve v těžké době pronásledování, v době duchovního pronásledování. V naší svaté katolické Církvi je dnes velmi, velmi mnoho věcí rozvrácených na všech úrovních, v hierarchii, ale i u věřících laiků a mezi řeholníky, všude nastalo velmi mnoho nepořádku a zmatku v důsledku liberalismu, zajisté i v důsledku, jak víte, Druhého vatikánského koncilu. Pro nás jako pro věrné katolíky je důležité to, abychom zachovávali církevní pořádek. Katolická Církev je strukturovaná hierarchicky. Tento princip stále trvá, jinak bychom propadli protestantismu. A papež Marcel tím, že zřizoval v Římě titulární kostely, že dal také Věčnému městu církevní strukturu, působil v nejlepším slova smyslu uspořádaně hierarchicky.

Když žijeme v dnešní době, v době stavu nouze, v době neuvěřitelného zmatku na všech úrovních, především pak samozřejmě zmatku v nauce víry, v posvátném učení, platí pro nás, abychom především měli stále na paměti tento církevní pořádek, tyto církevní principy, tohoto církevního ducha. A kdo je zde pro nás velkým vzorem vůbec, to je zakladatel našeho Kněžského bratrstva arcibiskup Marcel Lefebvre. On byl hluboce proniknut pravým církevním duchem. Právě jako biskup byl naprosto vzornou osobností svaté římské Církve. Je exemplárním příkladem dobrého kněze a biskupa s dobrým katolickým duchem. A proto Vám mohu blahopřát k této kapli a k tomuto domu, který je věnován zakladateli našeho Kněžského bratrstva. Ctností, kterou musíme u našeho zakladatele zejména vyzdvihnout, je statečnost. Vidíme to již v jeho mládí. Biskup Tissier de Mallerais, jeden z našich světících biskupů, to zejména vyzdvihl v posledních dnech při biřmování ve Vídni a v Chorvatsku. Malý Marcel prokázal svou statečnost již jako desetiletý chlapec během 1. světové války, když v této válečné době, přestože bylo zakázáno vycházet na ulici, každý den ve tři čtvrtě na šest ráno chodíval na mši svatou ministrovat. Prosme samotného Boha o takovou sílu, prosme Ducha Svatého o ctnost statečnosti;

potřebujeme bezpodmínečně tuto ctnost v těchto těžkých časech, plných zmatku, abychom vytrvali a byli pevní ve víře, abychom byli naprosto věrní katolické Církvi.

Když Vás Bůh přivedl k tradici, navrátil k tradici nebo Vám ji umožnil nově objevit, když jste přišli sem, na toto krásné místo, je to zvláštní cesta Boží prozřetelnosti. Musíte za to být velice vděční, znamená to však pro Vás i velkou odpovědnost. Jste Bohem povoláni katolickou vírou zachovávat a v katolické víře se osvědčovat tam, kam Vás Bůh postavil – ve Vašich rodinách, na Vašem pracovišti, tam, kde máte působit. Abyste to mohli uskutečnit, potřebujete především mši svatou. Mše svatá je středem našeho křesťanského života; proto je toto místo, tato kaple sv. Marcela, středem Vašeho života: zde se slaví tradiční mše svatá, zde je to místo, kde budete získávat všechny milosti pro dobře žitý křesťanský život. Tady je místo, kde je Bůh doma. Tento dům se vysvěcením stal pravým Božím domem, předali jsme jej Pánu Bohu. Toto místo je svatou půdou. Děkujte tedy Bohu, že jste dostali darem tuto milost z nebes. Přirozeně jste k tomu také všichni přispěli, materiálně jste se podíleli a budete to pro tuto kapli činit i v budoucnu; máte se o ni také starat a dále přispívat k tomu, aby se tu o všechno dobře pečovalo, aby všechno bylo krásné, aby to, co není dostatečně důstojné, bylo učiněno důstojnějším, to vše pod vedením kněží. Je to dům Boží, vlastně patří samotnému Bohu a my máme milost zde smět být. Na tomto místě se bude slavit tradiční mše svatá, čímž máte vlastně všechno k tomu, abyste kráčeli správnou cestou a byli věrnými katolíky i v této době pronásledování. Zde budete poslouchat kázání, zde se Vám bude zvěstovat pravá víra, zde Vám budou udělovány svátosti, zde se budete zpovídat, zde se budou křtít Vaše děti a tak dále; je to místo, kde budete dostávat všechny nebeské milosti. Buďte tedy pevně spojeni s tímto místem, buďte pevně spojeni se svými duchovními pastýři, kteří zde budou působit v průběhu dalších let a desetiletí. Kéž Bůh bohatě žehná tomuto místu a Vám všem! Prosme nejblahoslavnější Pannu Marii, Prostřednici všech milostí, svatého papeže a mučedníka Marcela o pomoc a ochranu. Ve jménu Otce i Syna i Duchu Svatého.

Pochválen buď Pán Ježíš Kristus!

Velká rána

Přepis rozhovoru z řady exkluzivních videodokumentů s biskupem Vitem Huondrem

1. Cesta ke Kněžskému bratrstvu sv. Pia X.

Dopisem z 9. ledna 2015 jsem obdržel pověření ujmout se rozhovorů se zástupci Kněžského bratrstva sv. Pia X. Dopis přišel od tehdejšího prefekta římské Kongregace pro nauku víry Gerharda kardinála Müllera. Úmyslem bylo tímto způsobem obnovit přátelský a mezilidský vztah k tomuto společenství. Na druhé straně se měly na pořad dne předložit otázky církevní nauky. Byly to otázky související s dokumenty Druhého vatikánského koncilu (1962–1965), rovněž otázky ve vztahu k oficiálním římským prohlášením posledních let. Zejména je třeba zmínit otázky ohledně liturgie, zvláště autentické římské mše svaté. Další témata jsou

sebepečetí Církev, pečetí ekumenismu, vztahu mezi Církví a státem, mezináboženského dialogu a náboženské svobody.

Tento úkol vyústil od 9. dubna 2015 do pravidelného kontaktu s Bratrstvem, ať už s generálním představeným, anebo s jinými zástupci. Vztahy a rozhovory měly zejména připravit cestu ke kanonickému uznání Kněžského bratrstva. Obzvláště velký význam měl rozhovor ze 17. dubna 2015 v Oberrietu (kanton Sankt Gallen) ve Švýcarsku.

Byla projednána důležitá teologická témata. Na základě diskusí jsem napsal zprávu vatikánské komisi *Ecclesia Dei*. V dalším průběhu kontaktů jsem zejména prohloubil svou znalost životopisu a spisů zakladatele Bratrstva, arcibiskupa Marcela Lefebvra. Díky tomu jsem byl stále lépe obeznámen s argumenty, úmysly a cíli Bratrstva. Roku 2019 jsem ve věku 77 let ukončil svoji službu diecézního biskupa Churu. Tak jsem získal možnost stáhnout se do institutu Bratrstva. To bylo komisí *Ecclesia Dei* hodnoceno pozitivně. Také mne k tomu výslovně povzbudila. To mi poskytlo příležitost lépe se seznámit s vnitřním životem a prací tohoto společenství. Takto jsem mohl jakožto zkušený diecézní biskup porovnat stav víry v Bratrstvu se stavem víry v „normální diecézi“ nebo farnosti. Přitom jsem doufal, že papeži Františkovi budu dodávat příslušné zprávy.

2. Úseky jednoho života

Pro rozhovory s Bratrstvem měla moje životní zkušenost současníka koncilu velký význam. Proto bych rád nejdříve podal stručný přehled své vlastní minulosti. Důležité jsou pro mě papežské pontifikáty, které spoluurčovaly můj život. Neboť tu jde především o Církev a o víru.

Se kterými papeži jsem se setkal? Kteří papežové jsou mi známí? Protože jsem se narodil roku 1942, mám ještě v dobré paměti onu vysokou, hubenou postavu papeže Pia XII. Zvláště dobře si vzpomínám také na dvě svatořečení – Pia X. a Marie Goretti. Když Pius XII. zemřel, bylo mi 16 let. Tento papež požíval všeobecně velkou úctu. Přece jen vedl Církev moudře a opatrně v různých těžkých situacích: byla to Druhá světová válka, období komunismu, nově nastalé etické otázky. Ještě dnes jsou jeho encykliky a další dokumenty teologicky zásadní. Člověk se k nim stále znovu bude muset vracet.

Nato jsem zažil pontifikát papeže Jana XXIII. (1958–1963). Z jeho funkčního období pochází misál 1962 s dnes používaným tradičním římským mešním obřadem. Papež Jan ohlásil Druhý vatikánský koncil,

nařídil jeho přípravu a roku 1962 jej zahájil. Tuto dobu jsem zažil jako gymnazista (středoškolák).

Velký pohyb nastal v Církvi za pontifikátu Pavla VI. (1963–1978). Za tohoto papeže jsem byl v roce 1971 vysvěcen na kněze. Toto je vlastní pontifikát koncilu a tím také vnitrocírkevního obratu. Samotný papež, zdánlivě konzervativní, byl velmi nakloněn liberálním, progresivním kruhům. Ty podporoval. Vlastní význam získal tento pontifikát zavedením nové mešní liturgie v roce 1969. Zavedena byla apoštolskou konstitucí *Missale Romanum ex decreto Concilii Oecumenici Vaticani II instauratum*. Tím začala velká, cesta utrpení Církev, vyvolaná zevnitř. Ta měla trvat až dodnes. V uplynulých desetiletích nevedlo nic k rozpadu jednoty Církev tolik jako nový liturgický pořádek.

Krátký byl pontifikát papeže Jana Pavla I. (1978), naopak dlouhá byla doba vlády papeže Jana Pavla II. (1978–2005). Můžeme jej nazvat pontifikátem uvedení do praxe a konsolidace pohoršení Druhého vatikánského koncilu. Je to patrné především v mnoha encyklikách a dalších naukových dokumentech, ve vydání nového *Kodexu církevního práva* (1983), rovněž ve zpracování *Katechismu katolické Církev* (1992). Vyzdvihnout musíme v této souvislosti iniciativu papeže k takzvanému setkání v Assisi (27. října 1986). Bylo to modlitební setkání se zástupci světových náboženství. Pro mnoho věřících to byl důvod k obrovskému šoku. S tím byla spojena všeobecně povážlivá ztráta důvěry v církevní vedení a jeho pravověrnost.

Po Janu Pavlu II. následoval papež Benedikt XVI. (2005–2013). Roku 2007 mě jmenoval biskupem Churu. Jeho funkční období je pontifikátem kontinuity – v každém případě chtěné kontinuity. Papež Benedikt XVI. tak jako sotva někdo druhý vnímal trhlinu, která vznikla v Církvi vlivem Druhého vatikánského koncilu a v době po něm. Pokusil se tuto trhlinu napravit teologií kontinuity, především též ve vztahu k liturgii. K tomu vyvinul tak zvanou hermeneutiku kontinuity. Jeho pontifikát je pontifikátem napravování, ano i pokusu o zhojení rány.

Papež Benedikt XVI. se snažil odstranit negativní důsledky koncilu. Z tohoto hlediska musíme vyzdvihnout rok 2007, rok apoštolského listu motu proprio *Summorum Pontificum* ze 7. července toho roku. Tím chtěl papež Církvi navrátit tradiční římskou liturgii. Taktéž zrušil nespravedlivou exkomunikaci arcibiskupa Lefebvra a jím vysvěcených biskupů (2009). Takto částečně napravit nespravedlnost, která tížila Církev.

Roku 2013 převzal vedení světové Církev papež František. Jeho pontifikát můžeme, podle toho, jak se až dosud jeví, nazvat pontifikátem zlomu. Je to

rozchod s tradicí. To lze zdůvodnit tím, že on sám stále znovu usměrňuje tradici a věřící, kteří jsou jejími stoupenci. Na druhé straně podniká činy, které jsou ve zřetelném protikladu k tradici (např. synkretické kultovní úkony, jako kupříkladu v Kanadě). Zjevná je vůle k tomuto zlomu mimo jiné ve dvou apoštolských listech, *Traditionis custodes* (ze 16. července 2021) a *Desiderio desideravi* (z 29. června 2022). Těmito listy chce papež vyhladit tradiční římskou liturgii. Na druhé straně je výslovným podporovatelem takzvaného světového náboženství. Pro mnoho věřících je toto kámen úrazu. Pro Bratrstvo má význam jeho opatření ohledně zpovědní jurisdikce a zmocnění k oddávání.

3. Úvaha

Vraťme se zpět ke Kněžskému bratrstvu sv. Pia X. Díky kontaktům s Bratrstvem, konfrontaci s jeho dějinami a prohloubení znalostí teologických otázek jsem získal nový pohled. Je to nový pohled na uplynulých sedmdesát, osmdesát let církevního života. Můžeme mluvit o jakési kritické úvaze, o novém zhodnocení stavu víry v době koncilu a v době po něm. Lépe jsem si ujasnil, proč Církev dospěla tam, kde se momentálně nachází. Církev se nachází nyní, v roce 2023, v jedné z největších krizí víry ve svých dějinách. Je to vnitrocírkevní krize. Zasáhla všechny oblasti církevního života: hlásání, liturgii, službu a také řízení. Existuje hluboká krize víry. Kdo se lépe seznámí se vznikem a životem Bratrstva, nevyhnutelně narazí na příčinu a počátek této krize. Neboť Bratrstvo je v jistém smyslu dítětem této krize. Je jím v tom smyslu, že jeho zakladatel chtěl zřízením této instituce této krizi čelit a tím přispět na pomoc Církvi. Jemu záleželo především na víře Církve. Jemu záleželo na znejistělých a opuštěných věřících. V důsledku vývoje po Druhém vatikánském koncilu se mnoho lidí stalo ovcemi bez pastýře. Důvodem jednat byla pro arcibiskupa v první řadě spása duší, stejně tak i udržení čistoty víry. Neboť víra je cestou ke spáse. Proto se nesmí falšovat. Podle této zásady se musí chápat a posuzovat Bratrstvo a její zakladatel! V tomto smyslu se přede mnou vyjádřil papež František a řekl: Nejsou to žádní schismatici.

4. Příčina krize

Přístupme k otázce: Kde leží příčina této těžké krize Církve? Příčina těžké krize Církve spočívá, jak jsme již naznačili, ve vývoji církevního života před sedmdesáti, osmdesáti lety. To se docela přesně kryje s dobou mého

dosavadního života. Přesto musíme být upřímní: počátky krize se nacházejí již v době před Druhým vatikánským koncilem. Naproti tomu koncil a doba následující byly výchozím bodem pro oficiální – často tiché, ale úspěšné – útoky na předchozí učitelský úřad a na dřívější praktikování víry v Církvi. Byly to útoky na tradiční víru. Tyto útoky byly podněcovány od těch biskupů a teologů, kteří se nemohli smířit s odmítnutím modernismu. Rovněž se nechtěli smířit s vymezením Církve vůči určitým směrům společenského života. Výsledkem byl často nepozorovaný, skrytý, nenápadný odklon od tradice, od autentického učení Církve, a to jak v dokumentech koncilu, tak i v následných pokoncilních listech a rozhodnutích učitelského úřadu. Zde spočívá hlubší příčina církevní krize. Zde spočívá i důvod, proč otec Bratrstva, arcibiskup Lefebvre, se nedokázal bez výhrad podřídit nařízením a učitelským rozhodnutím koncilu a po koncilu následujícím oficiálním církevním výnosům. Jeho postoj byl věcně odůvodněný a zcela v duchu víry Církve. Mělo se mu dostat více sluchu. Postup proti němu byl těžkým bezprávím. Neboť odklon vedení Církve od tradice lze snadno prokázat. Není to nějaké arcibiskupovo subjektivní, emotivní pozorování! Postoj arcibiskupa ke koncilu byl jasně vyjádřen při setkání s papežem Janem Pavlem II. 18. listopadu 1978. Také ten je naprosto správný. V jednom dopisu prelát sděluje toto: „Co se koncilu týče, řekl jsem mu (papeži), že jsem již navrhl takovouto formulaci: Přijímám dokumenty koncilu, které budou vykládány ve smyslu tradice. Tuto formulaci shledal jako naprosto uspokojivou a zcela normální.“ Také postoj arcibiskupa vůči Petrovu stolci a náměstku Kristovu je správný. Tak například řekl: „Platí, že papež je proniknut liberálními myšlenkami... I když nám není dovoleno jej z důvodu této skutečnosti následovat, pokud jedná nebo hovoří v souladu s těmito omyly, přesto nás to nesmí svádět k neúctě či pohrdání. A to z respektu vůči Petrovu stolci, na kterém sedí. Musíme se za něho modlit, aby hlásal jen a pouze pravdu a pracoval výlučně na zřízení panství našeho Pána Ježíše Krista.“

5. Novus Ordo Missae

Kněžské bratrstvo je v jistém smyslu dítětem církevní krize. To jsme konstatovali. Krize Církve je důsledkem částečného odpadu od předávané víry, tj. od tradice, a od tradičního praktikování víry. Odklon od tradice člověk nejbolestněji vnímá u změněného obřadu svaté mešní oběti. Byla tato změna legitimním postupem? Byla takto zamýšlena koncilem? O mši svaté se říká v konstituci o posvátné liturgii *Sacrosanctum Concilium* toto: „Náš

Vykupitel při Poslední večeři v noci, když byl zrazen, ustanovil eucharistickou oběť svého Těla a Krve, aby tak umožnil další trvání oběti Kříže ve všech dobách, dokud nepřijde, a tak Církvi, své milované Snoubence, světil památku své smrti a svého Zmrtvýchvstání – jako svátost dobroty, jako znamení jednoty, jako pouto lásky, jako velikonoční hostinu, v níž se požívá Kristus, duch je naplňován milostí a nám je dáván závdavek budoucí slávy.“

Konstituce na druhé straně varuje před novotami: „Konečně mají být novoty zaváděny tehdy, když to vyžaduje skutečný a jistý užitek Církve a když se věnuje péče tomu, aby nové formy jistým způsobem organicky rostly.“ Přesto byl předložen silně pozměněný nový ritus se stejně silně pozměněnou teologií mše svaté.

Zřetelný by odklon od tradiční eucharistické víry, jak již naznačeno, roku 1969 vydáním apoštolské konstituce *Missale Romanum ex decreto Concilii oecumenici Vaticani II instauratum* a zavedením *Novus Ordo Missae*. Komise odborníků dospěla na základě prozkoumání nového mešního řádu v tomtéž roce k tomuto závěru: „Je zjevné, že *Novus Ordo* již nechce představovat tridentskou víru. K této víře je však navždy vázáno katolické svědomí. Pravý katolík se tedy vyhlášením nového *Ordo* cítí zapleten do tragického dilematu.“

Zjevně se to nakonec ukázalo, po dlouhé době, v apoštolském listě *Desiderio desideravi* z roku 2022. Člověk musí odvrátit zrak, aby – i přes některé katolicky vypadající pojmy, zbožné postoje a interpretace slavení – nemusel konstatovat převážně protestantské pojetí mše svaté. List se přitom odvolává na koncil. Sám sebe tak chápe jako interpretace koncilní konstituce. Při srovnání to ale stěží obstojí....

6. Autentická římská liturgie

Tradiční liturgie Církve až do Druhého vatikánského koncilu je v jádru autentická římská liturgie. To je historická skutečnost. To nelze popřít, jedině je možné to nerespektovat. Ne zcela správně je tato tradiční liturgie příležitostně nazývána též tridentská mše svatá. Papež Pius V. nezavedl žádný nový, „tridentský“, obřad. Předal Církvi očištěný tradiční text svaté mešní oběti. K tomu stanoví v bule *Quo primum* dne 14. července 1570 ve vztahu k celebraci mše svaté mimo jiné toto: „[Nikomu] nesmí být uložena povinnost slavit mši jinak, než jak byla Námí stanovena. Nesmí být nikým nucen změnit tento misál. Tento list nesmí být nikdy odvolán nebo modifikován. Zůstává navždy v plném rozsahu v právní moci.“

Takové ustanovení nesmí později nastoupivší papež obejít. To nesmí jak s ohledem na stáří liturgického textu, tak ve vztahu k vlastnímu předmětu. Neboť tento pokyn se jednoduše netýká změnitelné disciplíny, ale pokladu víry, můžeme říci: pravdy víry ve formě modlitby. Tradiční římská liturgie je srovnatelná s vyznáním víry. Ve své podstatě se nesmí měnit. Proto nemůže být ani zakázána. Svou bulou nevytvořil Pius V. nic nového. Naopak potvrdil právoplatnost úkonu víry v této formě liturgie. Potvrdil pravost tohoto pokladu víry. To, co se stalo v návaznosti na Druhý vatikánský koncil, totiž záměrné zrušení tradičního mešního obřadu, je bezpráví, překročení pravomoci.

7. Nátlakové prostředky

Pro vývoj církevního života po Druhém vatikánském koncilu – a stejně tak pro krizi – byly rozhodující dva pojmy: poslušnost a živý učitelský úřad. Můžeme je spojit do jedné věty: Živému učitelskému úřadu se musí prokazovat absolutní poslušnost.

Určitá interpretace těchto dvou pojmů podpořila negativní vývoj církevního života v posledních letech. Neboť tyto dva pojmy byly využity jako nátlakové prostředky pro přijetí novot. Věřící v dřívějších dobách byli příliš málo uvedeni do podstaty poslušnosti. Příliš málo byli poučeni o významu učitelského úřadu a tradice. Příliš často byla poslušnost chápána otrocky a jako čisté podřízení se, jako mrtvolná poslušnost. Útoky na Církev a příliš úzké pojetí papežské autority, především od 18. a 19. století, měly takové účinky, že člověk znal jen absolutní poslušnost bez odmlouvání. Tato poslušnost byla vštěpována věřícím. Tak se bez odmlouvání sklonili před tím, co bylo představováno jako údajně nezbytná obnova Církve. Proti tomu zdůraznil arcibiskup Lefebvre při audienci u papeže Pavla VI. dne 1. září 1976: „Rád bych se vrhl na kolena a přijal vše; ale nemohu jednat proti svému svědomí.“ Tento postoj by tenkrát byl pro mnoho věřících nemyslitelný. Lidé si to vůči církevní autoritě nedovolili. Odvolání se na svědomí se používalo příliš málo. Průběh této audience je ostatně velice poučný o tom, jak se tehdy uplatňovala autorita, ale ještě i dnes částečně uplatňuje! Zneužití autority (terorizování věřících) nelze nikdy vyloučit. Toho si musí být každý katolík stále vědom.

Druhý pojem, pojem živého učitelského úřadu, byl a bývá často zneužíván k tomu, aby se předkládaly nové, v tradici nezakotvené nauky. Avšak papežská a vůbec každá církevní autorita je vázána pravidlem víry. Církevní autorita v tomto smyslu neurčuje, co se má věřit. Přebírá poklad víry, střeží

ho, chrání ho a předkládá. Toto se má rozumět pod živým učitelským úřadem. Učitelský úřad nemůže provádět svévolné změny víry a zavazovat k jejich přijetí. Zde, u tradičního pravidla víry, nacházíme měřítko ke správnému posouzení postoje a působení arcibiskupa Lefebvra. Nečinil nic jiného, než je povinnost biskupa: prověřoval nauky a jednání církevní autority se zřetelem k pravidlu víry.

8. Chybějící *pietas*

Codex iuris canonici (CIC) není učebnicí dogmatiky nebo morálky. Je to ale ochrana nauky víry, života víry. Je určen v první řadě pro spásu duše věřících. Tak čteme již v kodexu z roku 1917, ve sbírce církevního práva, která byla v platnosti v době Druhého vatikánského koncilu, v kánonu 23: „Ve sporném případě se nepředpokládá odvolání zákona, nýbrž pozdější zákony musí být vztaženy k dřívějším a podle možnosti s nimi uvedeny v soulad.“ Tato zásada byla přijata také do církevního zákoníku z roku 1983 v kánonu 21. Pokud taková zásada platí pro lidské zákonodárství, pro pozitivní církevní právo, potom se musí o to více používat pro hlásání nauky a úpravu liturgického života – pro ochranu božského práva. Neboť se to bezprostředně týká spásy duší.

Podle této zásady musí být posuzovány všechny novoty a změny, které se udály od koncilu v Církvi. Jak dalece vládne soulad s naukou minulosti? V této souvislosti existuje také jistá *pietas*, totiž oddanost a úcta, respekt vůči otcům, vůči minulosti Církve, vůči tradiční nauce a praxi. V otázkách víry neexistuje volba. Pozdější musí být v souladu s dřívějším. Vyznání víry musí být v souladu s evangeliem a ostatními knihami obsahujícími zjevení. Rozhodnutí koncilu musí být v souladu s vyznáním víry. Pozdější rozhodnutí koncilu musí být v souladu s dřívějšími závaznými koncilními rozhodnutími. V době koncilu a v pokoncilní době chyběla ve velkém rozsahu právě *pietas*. Jak se zacházelo s pokladem víry, s kostely a vybavením kostelů, s posvěcenými paramenty, s osobami, které lnuly k tradici, kněžími, kteří z důvodu svědomí chtěli zůstat věrni tradiční liturgii! To tíží Církev ještě dnes!

Jak pyšní byli teologové se svými naukami a ve svém blouznění vrátit se k počátkům Církve. Heslo znělo: „V Církvi nyní bude všechno lepší. My jsme ta generace, která způsobí změnu k dobrému.“ Taková byla přibližně nálada v širokých kruzích, nálada, která vedla k tomu, že se na minulé hledělo spatra s pohrdáním, sarkasmem a samolibostí; a někteří se nestyděli snižovat i svaté a nedotknutelné. Od pontifikátu Pavla VI: zaznamenáváme

stále nové závažné zásahy do církevní nauky a disciplíny, které odstraňují tuto *pietas*. Asi nejtěžší byl zásah do liturgie mše svaté. S nejsvětější věcí naší víry se zacházelo bez *pietas*, bez úcty. Přitom Církev svaté texty a rovněž liturgické pokyny uchovávala a dále předávala vždy s největší pečlivostí. Změny a doplňky prováděla jen s velkou zdrženlivostí a úctou. Pro oběť mše svaté obzvlášť platí zásada, která byla formulována Prvním vatikánským koncillem ohledně pravomocí papeže, ale jako taková platí pro každý církevní úřad: „Nástupcům svatého Petra nebyl přísliben Duch Svátý, aby s odvoláním na jeho zjevení přinášeli nějaké nové učení, ale proto, aby s jeho přispěním tradiční zjevení, poklad víry, svatě uchovávali a věrně vykládali.“ Lze si po všem, co se stalo, položit otázku: Bylo to, co se stalo, věrohodný postup? Určovala ho ona *pietas*?

9. Překonání krize

Církev se nachází dnes – v roce 2023, k tomu bych se chtěl vrátit – v jedné z největších krizí svých dějin. Je to vnitrocírkevní krize. Zasáhla všechny oblasti církevního života: hlásání, liturgii, službu a také řízení. Je to hluboká krize víry. To bylo naše konstatování. Nyní tedy otázka: Jak lze tuto krizi překonat?

Budíž ihned řečeno: Jen jedna cesta vede z krize – návrat k těm hodnotám a pravdám víry, které byly opuštěny nebo zanedbány či neoprávněně vyloučeny. Jde o to, abychom vývoj v posledních 70 letech podrobili rozboru a revizi. Církev potřebuje obnovu v hlavě a údech. Potřebuje zejména obnovu hierarchie, obnovu episkopátu, naléhavě zhodnocení svátostného a liturgického života. Svátostný život a kněžství – právě hierarchie – jsou spolu v úzkém vzájemném vztahu. Krize, o níž panovala domněnka, že svého vrcholu dosáhla v devadesátých letech, dosáhla v uplynulých deseti letech rychle sotva kdy očekávané kulminace. Nadějný byl nicméně zejména rok 2007 vzhledem k dokumentu *Summorum Pontificum*. S odstupem musíme říci: Bylo to jen vzplanutí ohně. Velmi rychle zhasl, takže je dnes krize větší než kdy předtím.

Na tomto místě musíme připojit vysvětlující slovo k motu proprio *Summorum Pontificum*, resp. k jeho zrušení – již proto, že tento papežský dokument měl pro mě osobně mít velký význam pro rozhovor s Kněžským bratrstvem sv. Pia X. Arcibiskup Georg Gänswein, který dlouhá léta doprovázel papeže Benedikta XVI., nám sděluje následující: „16. července 2021 objevil Benedikt XVI. v *L'Osservatore Romano* informaci ke zveřejnění *Traditionis custodes* o používání tradiční římské liturgie. [...]

Traditionis custodes přináší [...] zřetelnou změnu směru. Je to omyl, protože ohrožuje snahu o uklidnění, která začala čtrnáct let předtím. Není správné zakazovat slavení mše v tradičním ritu ve farních kostelích. Neboť je vždy nebezpečné nějakou skupinu věřících postavit do kouta, nechat ji pocítit, že je pronásledovaná, a vyvolat u ní pocit, že musí za každou cenu zachránit svou identitu před ‚nepřítelem‘.“ Přirozeně nejde v této otázce jen o uklidnění, ale poukaz na to je cenný.

10. Velká rána

Název tohoto náčrtu jsme převzali také z jedné informace Msgr. Gänsweina o papeži Benediktu XVI. Má souvislost s jedním vyjádřením tohoto nedávno zesnulého nejvyššího velekněze k právě zmíněnému apoštolskému listu *Summorum Pontificum*. Tehdy mu mělo záležet na tom, aby se zahojila velká rána, která se postupně vytvořila – chtěně či nechtěně. Dále čteme: „Jak vyplývá jasně z jeho spisů [...], byl teolog Ratzinger liturgické reformě zpočátku příznivě nakloněn. [...] Přesto však, když viděl následný vývoj, konstatoval rozdíl mezi tím, co chtěl koncil, a tím, co s liturgií udělala komise k provedení konstituce *Sacrosanctum Concilium*. Stala se bitevním polem protichůdných front (táborů) zejména tím, že se slavení latinské liturgie stalo baštou, která se měla bránit, nebo pevností, která musela být zbořena [...].“

Také rozhovor s Kněžským bratrstvem sleduje jako cíl uzdravení velké rány nebo, ještě lépe, spolupůsobení na uzdravení velké rány. Neboť ona dosud krvácí – krvácí opět. Církve trpí touto ranou více než kdy dříve. Zvětšuje se. Stává se jedovatým vředem, který vrhá celé tělo do zlého, horečnatého stavu. V tomto smyslu je třeba brát *Desiderio desideravi* (61) s poukazem na liturgii a její vztah k jednotě vážně: „Proto jsem napsal *Traditionis custodes*, aby Církev v mnohosti jazyků pozvedala (k nebi) tutéž modlitbu, která vyjadřuje její jednotu. Tuto jednotu bych chtěl, jak jsem již napsal, vidět tímto způsobem obnovenou v celé Církvi římského obřadu.“ Ale nabízí se otázka, zda jednotu tohoto druhu může být obnovena. Potlačováním autentické liturgie? – To je právě nelegitimní, protože tato liturgie díky tradici patří k pokladu víry Církve, a proto se týká božského práva.

11. Vnitrocírkevní pronásledování

Svým vyjádřením se papež Benedikt XVI. dotkl skutečnosti, která se dnes bohužel týká celé Církve a která patří do popisu církevní situace našich dnů.

Jak si tehdy postěžoval v době arianismu např. svatý Basil Veliký (†379), musíme si i my dnes přiznat: „Propuklo vůči nám pronásledování, ctihodní bratři, a sice nejsilnější ze všech pronásledování. Pastýři jsou pronásledováni, aby se rozptýlilo stáde; a to nejhorší na tom je, že mučení nesnášejí utrpení s vědomím mučedníků ani lid nectí bojovníky jako mučedníky, protože sami pronásledovatelé nosí jméno ‚křesťané‘. Svědomité zachovávání podání otců se nyní hrůzně trestá jako zločin. Bohabojní jsou vypuzováni z vlasti a vyháněni do samoty. Ani šediny nectí nespravedliví soudci, ani výkon náboženství, ani život podle evangelia, jemuž byl člověk věrný od mládí až do stařeckého věku. [...] Toto vám píšeme, třebaže to už víte; vždyť není místa na zemi, kde by ještě nebyla známa naše trápení.“ Tolik svatý Basil. Ano, tento popis svatého církevního otce a učitele Církve skutečně můžeme téměř jedna ku jedné přenést na dnešní situaci v Církvi. Opatření proti tradiční liturgii, která nově začala s *Traditionis custodes*, *Desiderio desideravi* a doprovodnými nařízeními, nejsou nic jiného než štvance proti těm věřícím, kteří v této liturgii odůvodněně poznávají pravou a původní bohoslužbu římské Církve. Drze se nedbá na to, že mají právo přijímat svátosti v této, celá staletí tradované formě. Je to tatáž drzost, která panovala v návaznosti na koncil a tehdy způsobila tolik utrpení.

12. Otázka papeži Františkovi

Rád bych se papeže na něco zeptal... Ano, na co bych se papeže chtěl zeptat, kdyby mě přijal? Rád bych se ho zeptal, proč bere dětem chléb. Co ho vede k tomu, aby je nechával hladovět? Co ho vede k tomu, aby je nechal hynout? Neboť ony mají právo na tuto potravu – zdůrazňuji: na tuto potravu; zdůrazňuji: mají právo. Je to potrava, kterou přijímali již jejich otcové a kterou jim oni dále předávali. Není to jejich recept. Oni ji sami – abych tak řekl – libovolně sestavili. Přijali ji od těch, kteří ji spolehlivě předali dál. Proč jim ji papež bere a nechává je hladovět? Proč jim chce násilím podat něco, co je jim cizí? Náš Pán přece řekl: „Ani pozemský otec nedá svému synu kámen, když jej prosí o chléb, hada, když jej prosí o rybu, nebo štíra, když jej prosí o vejce.“ Zde nejde ani o to, aby papež něco dával, ale aby svým dětem něco ponechal, ponechal něco životně důležitého – svatou mešní oběť otců.

Když byl Msgr. Lefebvre v roce 1976 přijat papežem Pavlem VI. na audienci, vyslovil následující prosbu: „Nebylo by možné povolit v kostelích nějakou kapli, ve které by se lidé mohli modlit jako před koncilem? Dnes je

všem všechno dovoleno; proč by se nemělo také něco dovolit nám?“ Tehdy se nejednalo o nějaké výstřední přání. Ani dnes nejde o nějaké výstřední přání. Jde o víru. Jde o nejvyšší dobro naší víry, jde skutečně o potravu, o chléb k přežití. Proto ještě jednou otázka: Proč papež bere dětem chléb? Co ho vede k tomu, že je nechává hladovět, že je nechává hynout?

13. Spravedlnost a vděčnost

Vracím se k 9. lednu 2015, k římskému listu s pověřením k zahájení rozhovorů se zástupci Kněžského bratrstva sv. Pia X. Navzdory nepříznivým okolnostem jsem tento úkol splnil – a stále pracuji na jeho plnění. Takže bych chtěl skončit žádostí adresovanou vedení Církve.

Žádám o spravedlnost pro Kněžské bratrstvo sv. Pia X. Studium jeho záležitosti si vynucuje tuto žádost. Církvi by slušelo ve vztahu k tomuto společenství, jakož i v jiných případech, kdyby vyslovila omluvu. Učinilo se to dokonce i v případě hrobů fantómů. Tady se nejedná o fantómy, ale o živé lidi, o duše, které mají právo na onu pastorační péči, která jim byla poskytována před koncilem; a ta existuje i po něm jako trvajícím nárok. Nejde o nějaké privilegium nebo indult, jde o právo.

Na druhé straně by slušeno církevnímu vedení, kdyby spolu s touto omluvou vyslovilo i dík za působení Bratrstva a bez podmínek a výhrad vyslovilo také uznání tomuto vrcholně katolickému dílu.

POŘAD BOHOSLUŽEB NA ČERVENEC – SRPEN

Růženec a možnost svaté zpovědi vždy půl hodiny před Mší sv.

BRNO-ČERNOVICE

Kaple Královny posvátného růžence, Faměrovo nám. 11/26

Všechny neděle	– 10.00	– Mše sv. chorální a Svátostné požehnání
Každé úterý	– 18.00	– Mše sv. s lidovým zpěvem
1. 7.	– 8.00	– 1. sobota – Mše sv. s lidovým zpěvem
5. 7.	– 7.00	– Mše sv.
7. 7.	– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
4. 8.	– 18.00	– 1. pátek – Mše sv. s lidovým zpěvem
5. 8.	– 8.00	– 1. sobota – Mše sv. s lidovým zpěvem
15. 8.	– 18.00	– Nanebevzetí Panny Marie – Svěcení bylin a Mše sv. chorální
26. 8.		Mše sv. není
Ostatní dny	– 8.00	– Mše sv.

PRAHA

Praha-Michle, Michelská 1/7, Domov Sue Ryder

1. neděle v měsíci	– 17.30	– Mše sv. chorální
Ostatní neděle	– 10.00	– Mše sv. chorální

Svatoprokopská pouť

Z Chocerad na Sázavu – 26. srpna

Odchod z Chocerad v cca 9.30 hod. od kostela

Mše sv. v cca 12.30 hod.

Společenský dům v Sázavě (v centru, na druhé straně řeky, než je klášter; od kláštera po schodech k řece a přes lávku)

PSTRUŽÍ (u Frýdlantu nad Ostravicí)

Kostel sv. Barbory a všech panen mučednic, Dům sv. Prokopa, č. p. 107

1., 3. a 5. neděle v měsíci – 10.00 – Mše sv. chorální
2. a 4. neděle v měsíci – 17.30 – Mše sv. chorální
16. 7. a 20. 8. Mše sv. pouze v 17.30

ZLATÉ HORY

Kaple sv. Hedviky, Kostelní 440

Kromě 2. 7. každou neděli – 10.00 – Mše sv. chorální
Od 10. do 15. 7. denně – 8.00 – Mše sv.
Od 17. 7. do 19. 8. denně – 7.30 – Mše sv.

UHERSKÝ BROD

Kaple sv. Cyrila, Metoděje a Gorazda s bratřími, U Korečnice 1093

2. a 4. neděle v měsíci – 10.00 – Mše sv. chorální
1., 3. a 5. neděle v měsíci – 17.30 – Mše sv. chorální

Cyrlometodějská pouť

5. července – 10.00 hod. Mše sv. v Uherském Brodě
po Mši sv. pěší pouť na Sady u Uherského Hradiště

ŽDÁR NAD SÁZAVOU

Kaple sv. Eliáše, proroka, nám. Republiky 1485/7, 1. patro

1. a 3. neděle v měsíci – 10.00 – Mše sv. chorální
2., 4. a 5. neděle v měsíci – 17.30 – Mše sv. chorální
Sobota před první nedělí – 18.00 – Mše sv. s lidovým zpěvem
20. 7. – 17.30 – Sv. Eliáše, proroka – Mše sv.
chorální

VELKÉ MEZIRÍČÍ

Kaple Krista Krále

13. 7. a 17. 8. – 17.30 – Mše sv.

BORŠOV NAD VLTAVOU

Dům Msgr. Marcela Lefebvra, Farní 50

1. a 3. neděle v měsíci – 10.00 – Mše sv. chorální
2., 4. a 5. neděle v měsíci – 17.30 – Mše sv. chorální
16. 7. Mše sv. pouze v 17.30

PARDUBICE

Dům techniky Pardubice, nám. Republiky 2686

1. a 3. neděle v měsíci – 17.30 – Mše sv. chorální
2., 4. a 5. neděle v měsíci – 10.00 – Mše sv. chorální

JABLONEC NAD NISOU

Centrum sociálních služeb, Emilie Floriánové 1736/8, malý sál

2.7. – 10.00 – Mše sv. chorální

Naše internetové stránky: <http://fsspx.cz>

Telefon na děkanství: 548 210 160

Dárcové konto:

Název účtu: **Kněžské bratrstvo svatého Pia X.**

Měna účtu: **CZK**

Číslo účtu: **2801456074**

Kód banky: **2010**

Na požádání můžeme dodat potvrzení o peněžním daru pro Kněžské bratrstvo sv. Pia X. Za všechny příspěvky na naši činnost děkujeme a Pán Bůh zaplatí.